

Research on Educational Sport

Sport Sciences Research Institute of Iran

Monthly Journal of Research on Educational Sport

Fall 2023/ Vol. 11/ No. 32/ Pages 141-160

Analysis of Abuse in Iranian Sports: Types and Causative Factors

F. Mohebbi¹, R. Norouzi Seyed Hoseini*² , M. Saffari³, H. Aghaeniya⁴

1. Ph.D. Student in Sports Management, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran,
2. Associate Professor in Sports Management, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran
3. Assistant professor in sports management, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.
4. Associate Professor in Law, Tehran University, Tehran, Iran.

Received: 2023/02/11

Accepted: 2023/10/25

Mohebbi, F; Norouzi Seyed Hoseini, R; Saffari, M; & Aghaeniya, H. (2023). Systematic Analysis of the Fundamental Propositions of Good Governance in Sports. *Research on Educational Sport*, 11(32), 141-160. In Persian. DOI: 10.22089/RES.2023.14403.2349

Abstract

Today, in addition to physical, social, and political activities, sports are involved in other issues such as abuse. The aim of the present study is to analyze abuse in Iranian sports and to identify the factors that cause it and its types. Using the qualitative method, data were collected through semi-structured interviews. The research participants include professors, specialists, and experts in abuse in sports. In order to analyze the data, the theme analysis method was used. The findings showed that there are 6 types of abuse including physical, sexual, neglect, emotional, financial, and communication abuse in Iranian sports. Furthermore, factors that form abuse in sports include: 1) Physical contact in sports and the type of clothing of athletes; 2) Social shortcomings; 3) Private and family problems; 4) Weakness of character and ignorance; 5) Weakness in administrative and legal systems; and 6) Emphasis and desire to win medals. Based on the study's results, it is very important to be aware of the factors and causes of abuse in sports, to recognize the problem, to make the right decision and to plan properly to prevent this issue. Then, it provides the possibility of better management. Knowing the types and causes of abuse in sports is a vehicle for training and protecting athletes, sports coaches, sports doctors, technical staff, managers and members of federations.

Keywords: Abuse, Neglect, Protection, Harassment, Social Issues

* Corresponding Author: Rasool Norouzi Seyed Hossini, Tel: 09121867420,
E-mail: rasool.norouzi@modares.ac.ir, <https://orcid.org/0000-0003-0575-6811>

Extended Abstract

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Background and Purpose

One of the obvious and certain principles in sports is that all athletes have the right to participate in a safe sports activity in a respectful, fair and free from any kind of intentional violence (1). Despite these legal protections, the evidence shows that there are some negative effects on the health, well-being and safety of the athlete due to various forms of harassment and abuse (2). Interpersonal violence such as sexual harassment, physical abuse, and verbal abuse are negative and reprehensible aspects of sports activities that have a serious impact on the physical and mental health of young athletes (3). In addition, some other abuses such as physical, sexual, emotional abuse, and neglect have also been reported in sports. The issue of abuse in all fields is considered a reprehensible and bad thing that should be done with all efforts to confront and prevent it. Therefore, it can be stated that all stakeholders in sports are responsible for identifying and preventing abuse in sports and developing a culture of dignity, respect and safety in sports, especially sports organizations that are responsible in the field of safety and must show effective performance in identifying and eradicating these methods. A healthy sports system that empowers athletes can help prevent abuse in sports. Therefore, it can be said that the promotion of safe sports is an important task and part of the extensive international requirements for good faith in sports (1). Hence, the researcher tries to determine the causes and types of abuse in sports in order to find solutions for prevention and management.

Materials and Methods

The present study is exploratory in nature which aims expanding the existing knowledge and understanding regarding the factors affecting the occurrence of abuse in sports. In this research, the purposive sampling method with snowball technique was used. Eventually, 14 people were interviewed. The inclusion criteria were people familiar with abuse in sports, people familiar with prevention methods of abuse, people familiar with sports management, people with research in the field of abuse in sports, experienced people in working and management in the fields of abuse in sports, and experts on law and sociology. After collecting data from experts and theoretical bases, in order to analyze qualitative data, Brown and Clark's (2006) theme analysis method was used - without using any software (4). In this research, the inductive approach was used. In order to check the reliability of the generated information, the control and review method of experts and researchers was used to validate the categories and categorize them. In general, their reliability is more than 60%, which confirms the reliability of coding. Three experts were asked to provide their expert opinions about the secondary and main themes. Through these measures, the reliability of the information produced in this research was confirmed.

Findings

The factors affecting the formation of abuse in Iranian sports after the analysis include two general parts: individual factors and social factors. Individual factors consists of personal weakness and ignorance, physical contact in sports and the type of sportsmen's clothing, and private and family problems, each of which provides the basis for abuse in one way or another. In the other category of social deficiency factors, there is an emphasis and desire to acquire medals and weakness in administrative and legal systems, and external factors are strong facilitators for the process of creating abuse. Both individual and social factors cause six types of abuse in sports. In general, to cause abuse in sports, placing one or more factors mentioned in the picture together can be a way to form abuse.

Conclusion

As the findings indicate, it can be stated that Iranian sports are struggling with problems such as abuse. Not paying and hiding this issue is only a way to intensify this danger; Therefore, it is necessary for students as well as various institutions to conduct research in this field in order to access rich data. Additionally, due to the lack of information in this area, conducting quantitative research on a large scale can clarify and better prevent this issue. It should be considered that expressing such issues is still taboo in Iran. Hence, it is very important to create a safe center for athletes to express abuse. Today, this important matter is being addressed all over the world, so far many countries have developed programs for training, identifying and preventing abuse. The types of abuse and the factors of its formation should be done, after which ways to prevent abuse can be developed. The purpose of knowing the factors and causes of this importance is to create a way to train sports coaches, athletes, sports doctors, technical staff, managers and members of federations. Appropriate recognition, decision making, planning and preparation also provide the possibility of better prevention of abuse. The more information there is, the better the prevention will be and it will increase the trust of the society, families and athletes in sports, as well as create a safe environment for athletes.

Keywords: Abuse, Neglect, Protection, Harassment, Social Issues

References

1. Mountjoy M, Brackenridge, C., Arrington, M., Blauwet, C., Carska-Sheppard, A., Fasting, K., & Starr, K. International Olympic Committee consensus statement: harassment and abuse (non-accidental violence) in sport. *British Journal of Sports Medicine*, 2016. 50.
2. Yabe Y, Hagiwara, Y., Sekiguchi, T., Momma, H., Tsuchiya, M., Kuroki, K., & Sogi, Y. The characteristics of coaches that verbally or physically abuse young athletes. *The Tohoku journal of experimental medicine*. (2018).244(4), 297-304.
3. Kavanagh E, Brown, L., & Jones, I. Elite athletes' experience of coping with emotional abuse in the coach-athlete relationship. *Journal of Applied Sport Psychology*. (2017).29(4):402-17.
4. Braun V, & Clarke, V. Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*. (2006).3(2).

پژوهش در ورزش تربیتی

پژوهشگاه تربیت بدنی

فصلنامه پژوهش در ورزش تربیتی

پاییز ۱۴۰۲، دوره ۱۱، شماره ۳۲، صفحه‌های ۱۶۰-۱۴۱

تحلیل سوءاستفاده در ورزش ایران: انواع و عوامل به وجود آورنده آنها

فرشته محبی^۱، رسول نوروزی سیدحسینی^{۲*}، مرجان صفاری^۳، حسین آقایی‌نیا^۴

۱. دانشجو مدیریت ورزشی دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

۲. دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

۳. استادیار مدیریت ورزشی دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

۴. دانشیار حقوق دانشگاه تهران، تهران، ایران

Mohebbi, F; Norouzi Seyed Hoseini, R; Saffari, M; & Aghaeniya, H. (2023). Systematic Analysis of the Fundamental Propositions of Good Governance in Sports. *Research on Educational Sport*, 11(32), 141-160. In Persian. DOI: 10.22089/RES.2023.14403.2349

دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۱۱/۲۲

پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۰۸/۰۳

چکیده

ورزش علاوه بر فعالیتهای فیزیکی، اجتماعی و سیاسی درگیر مسائل دیگری نظیر انواع سوءاستفاده شده است. هدف این پژوهش، تحلیل سوءاستفاده در ورزش با رویکرد شناسایی انواع و عوامل به وجود آورنده آن بود. با استفاده از روش کیفی داده‌ها از طریق مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته جمع‌آوری شد. مشارکت‌کنندگان در این تحقیق اساتید، متخصصان، کارشناسان و صاحب‌نظران در زمینه سوءاستفاده در ورزش بودند. به منظور تحلیل داده‌ها از روش تحلیل مضامین استفاده شد. یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد که شش نوع سوءاستفاده در ورزش ایران وجود دارد که عبارت‌اند از جسمی، جنسی، غفلت، عاطفی، مالی و ارتباطی. علاوه بر این، عوامل شکل‌دهنده سوءاستفاده در ورزش عبارت‌اند از: (۱) تماس بدنی در ورزش و نوع پوشش ورزشکاران، (۲) کاستی‌های اجتماعی، (۳) مشکلات خصوصی و خانوادگی، (۴) ضعف شخصیتی و ناآگاهی، (۵) ضعف در سیستم‌های اداری و قانونی و (۶) تأکید و اشتیاق به مدال-آوری. براساس نتایج این تحقیق، آگاه‌شدن از انواع و علل وقوع سوءاستفاده در ورزش، باعث شناخت مسئله، تصمیم‌گیری درست و برنامه‌ریزی مناسب برای پیشگیری از این امر حساس است. در حقیقت، نتایج این تحقیق فتح‌بابی برای آموزش و حمایت از ورزشکاران، مربیان ورزشی، پزشکان ورزشی، کادر فنی، مدیران و اعضای فدراسیون‌ها است.

واژگان کلیدی: سوءاستفاده، غفلت، پیشگیری، آزار و اذیت، مسائل اجتماعی.

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

* Corresponding Author: Rasool Norouzi Seyed Hossini, Tel: 09121867420,
E-mail: rasool.norouzi@modares.ac.ir, <https://orcid.org/0000-0003-0575-6811>

مقدمه

یکی از اصول بدیهی و مسلم در ورزش این است که همه ورزشکاران حق دارند که در محیط ورزشی محترمانه، عادلانه و عاری از هر نوع خشونت عمدی به فعالیت ورزشی ایمن بپردازند (مونتھوی^۱ و همکاران، ۲۰۱۶). این اصل ناشی از فشار تشکلهای اخلاقی و قانونی قانونگذاران حقوق بشر مرتبط به ورزش است. مسائل مربوط به حقوق بشر در ورزش به سالهای ۱۹۴۸ برمیگردد که طی سالها سازمان ملل^۲ اعلامیه جهانی را صادر کرد که در آن بخشی را به حقوق بشر در ورزش اختصاص داده بودند. در سال ۱۹۷۸، منشور بینالمللی تربیت بدنی را حق اساسی برای همه افراد شمرد و پس از آن جنبشهای مختلف برابری انسانی این بیانیه را پذیرفتند. در سال ۱۹۸۰، یک سازمان آمریکایی به نام ورزش برای مردم، شرح مبسوطی از حقوق ورزشکار ارائه کرد و آن را «حق بهره‌مندی از مربی کاردان و علاقه‌مند به دور از فشارهای خارجی برای برد به هر قیمت» نامید. پس از آن که دادگاه حکمیت برای ورزش^۳ در سال ۱۹۸۳ در کمیته بینالمللی المپیک تشکیل شد، کمیته‌های ملی المپیک و فدراسیون‌های بینالمللی ورزشی، شروع به ترویج رعایت حقوق بشر برای ورزشکاران کردند که در نهایت به گفتمان حق رهایی از آزار جنسی انجامید؛ با وجود این، حمایت‌های قانونی نشان می‌دهد که همچنان برخی تأثیرات منفی بر سلامتی، رفاه و امنیت ورزشکار به واسطه شکل‌های مختلف آزار و اذیت و سوءاستفاده وجود دارد. خشونت‌های بین‌فردی مانند آزار جنسی^۴، سوءاستفاده جسمی^۵ و سوءاستفاده کلامی^۶ از جنبه‌های منفی و مذموم فعالیت‌های ورزشی هستند که تأثیر جدی بر سلامت جسمی و روانی ورزشکاران جوان دارند (یابه^۷ و همکاران، ۲۰۱۸). علاوه بر این، برخی دیگر از سوءاستفاده‌ها نظیر جسمی، جنسی، سوءاستفاده عاطفی^۸ و غفلت^۹ نیز در ورزش گزارش شده‌اند؛ با این حال باید خاطرنشان کرد که شواهد زیادی وجود دارد که سوءاستفاده روانی هسته اصلی همه سوءاستفاده‌ها است؛ زیرا تصور هر نوع آزار و اذیت و سوءاستفاده‌هایی که زمینه‌های روانی نیز نداشته باشد؛ غیرممکن است. به علاوه این نوع سوءاستفاده به نظر می‌رسد که تأثیر منفی چشمگیری بر سلامت ورزشکاران دارد (کواناک^{۱۰} و همکاران، ۲۰۱۷).

سوءاستفاده جسمی ممکن است در داخل و خارج از زمین بازی انجام شود. این شکل از سوءاستفاده اغلب توسط افراد در موقعیت‌های قدرت و اعتماد مانند مربیان و اعضای اطرافیان ورزش و همچنین خانواده و دوستان، ورزشکاران همسال و طرفداران ورزش انجام می‌شود. شکل دیگری از سوءاستفاده وجود دارد که غفلت نامیده می‌شود. غفلت به معنی نادیده گرفتن دسترسی به مراقبت‌های پزشکی مناسب است و اجرانشدن تجهیزات و قوانین ایمنی در محیط‌های آموزشی و مسابقه، از دیگر

-
1. Mountjoy
  2. United Nations (UN)
  3. Court Arbitration Sports (CAS)
  4. Sexual Harassment
  5. Physical Abuse
  6. Verbal Abuse
  7. Yabe
  8. Emotional Abuse
  9. Neglect
  10. Kavanagh

اشکال بی‌توجهی در ورزش است (مونتپوی و همکاران، ۲۰۱۶). شکل‌هایی از سوءاستفاده جنسی نیز در ورزش گزارش شده است (ترکلی و سوبان اغلو^۱، ۲۰۱۸). چنین آزارهایی ممکن است تأثیرات نامطلوب جدی بر شرایط جسمی و روحی آن‌ها داشته باشد (شینوهارا^۲، ۲۰۲۲). سوءاستفاده جنسی در بزرگسالان، نگرانی جدی برای سلامتی است (گیلانی و همکاران، ۲۰۲۰). این وضعیت باعث می‌شود که میزان منافع برای ورزش کاهش یابد و ممکن است باعث لغو اردوها و سازمان‌ها در زمینه ورزش شود. چنین حوادثی در همه کشورهای جهان مشاهده می‌شود؛ به طوری که ورزشکاران در معرض آسیب جدی قرار دارند و سازمان‌های ورزشی با تحریم‌های قانونی و مالی روبه‌رو می‌شوند (پرنت^۳ و همکاران، ۲۰۱۴).

تجربه سوءاستفاده در ورزش بر خانواده، دوستان، همکاران و همسالان در خانه، محل کار و مکان‌های تفریحی تأثیرات منفی می‌گذارد. این تأثیرات مدت‌ها پس از اینکه ورزشکار نقش ورزشی خود را رها کرده است هم می‌تواند خشونت‌بار باشد. باید خاطرنشان کرد که آزار و اذیت به‌مثابه نقض حقوق بشر است و در بسیاری از مواقع جرم کیفری تلقی می‌شود. در ورزش، این رنج‌ها برای ورزشکاران و دیگران ایجاد می‌شود و مسئولیت‌های قانونی، مالی و اخلاقی برای سازمان‌های ورزشی به وجود می‌آید. هیچ ورزشی در برابر این مشکلات که در هر سطح عملکردی روی می‌دهد، مصون نیست. به‌علاوه، مسائل بعدی مربوط به بار مالی بر دوش برنامه‌های ورزشی، دعاوی حقوقی احتمالی و از دست دادن شغل که می‌تواند باعث ایجاد حوادث شود، به اهمیت موضوع افزوده است (کرا^۴ و همکاران، ۲۰۰۹). در ورزشکاران نخبه قربانیان سوءاستفاده جنسی و جسمی بیشتری دیده می‌شود؛ همین امر اهمیت مطالعات بیشتری در مورد سوءاستفاده، قربانیان سوءاستفاده و پیشگیری از سوءاستفاده را دوچندان می‌کند (تیمپکا^۵، ۲۰۱۴). علاوه بر این، در ورزش جوانان اهمیت بررسی سوءاستفاده و انواع آن بسیار حائز اهمیت است. به‌طور خاص، تحقیقات برای بررسی شیوع سوءاستفاده در ورزش جوانان و تحقیقات برای درک چگونگی مدیریت بهتر این سازمان‌ها در این زمینه موردنیاز است (آتابکوا و سیمونوا^۶، ۲۰۱۸).

سوءاستفاده در ورزش به‌مثابه چرخه تکرارشونده‌ای است که شکستن این زنجیره‌های منفی سوءاستفاده برای جلوگیری و ریشه‌کنی آن در ورزش به‌ویژه در ورزش نوجوانان و جوان ضروری است (یابه و هاگیوارا، ۲۰۱۸؛ اوهرلرت^۷، ۲۰۲۰). برای درک عوامل زمینه‌ای مؤثر در سوءاستفاده که در ایجاد و حمایت از بازی‌های تهاجمی و خشونت‌آمیز نقش دارند، نیاز به نگاهی فراتر از ورزش وجود دارد؛ به‌عنوان مثال، تصور می‌شود که مردانگی یک عامل کمک‌کننده است. از نظر تاریخی، پسرها عموماً به‌گونه‌ای سرسخت و مردانه تربیت شده‌اند. ورزش خشن راهی است که برای پسران و مردان وجود دارد تا بتوانند سرسختی خود را کشف کنند و نشان دهند. جو اخلاقی تیم نیز به‌شدت با سوءاستفاده و خشونت ورزشکاران مرتبط است (ودهرا^۸، ۲۰۲۱). در زمینه سوءاستفاده تحقیقاتی به شکل غیرمستقیم به این موضوع پرداخته‌اند؛ به‌عنوان مثال، افشار و همکاران (۲۰۱۷) به بررسی ارتباط سوءاستفاده مربیان با اثربخشی و رضایت‌مندی کشتی‌گیران نخبه استان البرز پرداختند.

-
1. Terekli & Cobanoglu
  2. Shinohara
  3. Parent
  4. Crow
  5. Timpka
  6. Atabekova & Simonova
  7. Ohlert
  8. Vadhera

نتایج نشان داد، بین سوءاستفاده مربی (دارای چهار زیرشاخص سوءاستفاده عاطفی، سوءاستفاده بدنی، سوءاستفاده جنسی و بی توجهی مربی) با اثربخشی مربیگری و رضایتمندی ورزشکاران همبستگی منفی و معناداری وجود دارد. مولایی و همکاران (۲۰۱۷) در مطالعه خود درباره تعیین شیوع آزار سالمندان به این نتیجه رسیدند که سوءاستفاده از افراد مسن مسئله اساسی در جوامع است که می‌تواند اعتماد به نفس را کاهش دهد، احساس ناامیدی و بی‌علاقگی ایجاد کند و باعث ناتوانی روانی در افراد مسن شود. گیلانی و همکاران (۲۰۲۰) در مطالعه خود بیان کردند که یکی از نگرانی‌های جدی بهداشتی تجاوز به عنف در نوجوانان است. این مطالعه مروری سیستماتیک از سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۷ در پایگاه‌های اطلاعاتی مختلف انجام شد. یافته‌های تحقیق نشان داد که در بررسی مطالعات مداخله‌ای، شیوع آزار و اذیت جنسی و تجاوز جنسی به وسیله توانمندسازی نوجوانان و آموزش فنون دفاع شخصی در گروه مداخله در مقایسه با گروه کنترل به‌طور معناداری کمتر بود. در سایر مطالعات غیرمداخله‌ای، از نظر آماری رابطه معناداری بین سطح بالای دانش و نگرش نوجوانان و کاهش عوامل خطر و حمله جنسی وجود دارد. همچنین ارتقای آگاهی و نگرش از طریق مداخلات مبتنی بر شواهد می‌تواند از سوءاستفاده جنسی در نوجوانان جلوگیری کند. یکی از مهم‌ترین تحقیقات انجام‌شده در ورزش، مطالعه اوهرلت و همکاران (۲۰۱۸) است. آن‌ها در تحقیقشان انواع سوءاستفاده جنسی در ورزش آلمان را مطالعه کردند. نتایج نشان داد که بیش از یک سوم شرکت‌کنندگان در طول زندگی خود خشونت جنسی را در ورزش تجربه کرده‌اند و از هر نه ورزشکار یک نفر دچار خشونت شدید جنسی شده است. به علاوه، نتایج تحقیق نشان داد که این اشکال «کم‌خطر» خشونت جنسی می‌تواند منجر به بروز مشکلات روانی و کاهش انگیزه ورزشی در قربانیان شود. لی^۱ (۲۰۲۰) مطالعه‌ای درباره بررسی تأثیر تجربه تجاوز جنسی بر دوران مشارکت ورزشی از نوجوانی تا بزرگسالی انجام داد. نتایج نشان داد که حمله جنسی غیرجسمی و غیرمجاز به‌طور چشمگیری بر میزان مشارکت ورزشی در بین شرکت‌کنندگان زن تأثیر گذاشته است. شینوهارا (۲۰۲۱) تحقیقی درباره روشن کردن وظیفه نهادهای حاکم بر ورزش به منظور محافظت از ورزشکاران جوان در برابر سوءاستفاده‌ها انجام داد. او به این نتیجه دست یافت که نهادهای حاکم بر ورزش موظفاند از آن‌ها در برابر چنین سوءاستفاده‌هایی توسط مربیان خود محافظت کنند. نتایج تحقیق گورونگ (۲۰۲۱) نشان داد که دلیل اصلی خشونت علیه زنان، تبعیض جنسیتی است؛ یعنی جامعه مردسالار. ایده‌های برتری مرد، تسلط بر زن اغلب در جوامع منعکس شده و به‌عنوان یک امر خصوصی در نظر گرفته می‌شود. علل دیگر ممکن است ناشی از علل اجتماعی، علل اقتصادی، ساده‌لوحی، طبیعت بدخواهانه و غیره باشد. بررسی تحقیقاتی که درباره سوءاستفاده انجام شده‌اند نشان می‌دهد که سوءاستفاده در ورزش امری کاملاً فرهنگی است؛ یعنی سوءاستفاده در فرهنگ‌های مختلف می‌تواند به شکل‌های مختلف ایجاد و تفسیر شود. علاوه بر این، مسئله سوءاستفاده در تمامی زمینه‌ها امری مذموم و بد تلقی می‌شود که باید با تمام قوا برای مقابله و پیشگیری از آن عمل کرد؛ از همین رو می‌توان گفت که همه افراد ذی‌نفع در ورزش مسئولیت شناسایی و جلوگیری از سوءاستفاده در ورزش و توسعه فرهنگ عزت، احترام و ایمنی در ورزش را دارند؛ به‌ویژه سازمان‌های ورزشی که مسئول در زمینه ایمنی هستند و باید در شناسایی و ریشه‌کن کردن این روش‌ها عملکرد مؤثری را از خود نشان دهند. یک سیستم ورزشی سالم که به ورزشکاران قدرت می‌بخشد می‌تواند در جلوگیری از سوءاستفاده در ورزش کمک کند؛ از این رو می‌توان گفت که ارتقای ورزش ایمن و وظیفه‌ای مهم و بخشی از الزامات بین‌المللی گسترده برای حسن نیت در ورزش است (مونتپوی و همکاران، ۲۰۱۶).

---

1. Lee

با توجه به مطالب گفته شده و در نظر گرفتن بیانیه اجماع کمیته بین‌المللی المپیک در مورد حفاظت از ورزشکاران، برای فرمول‌بندی مسئله تحقیق باید به این نکته اشاره شود که ماهیت سوءاستفاده به دلیل ویژگی‌های فرهنگی-اجتماعی کشور ما کمتر شناخته شده است. در واقع داشتن تحلیل از دید افرادی که نگاه تخصصی دارند، در این زمینه نیاز است؛ این در حالی است که یکی از مهم‌ترین موضوعات در تحقیقات ورزشی، دیدگاه متخصصان در این زمینه در ورزش است؛ زیرا این درک می‌تواند مدیریت کردن احساسات پس از وقوع حوادث ناگوار را بهتر کند و زمینه‌های بازیابی ورزشکار و بازگشت آن‌ها به شرایط طبیعی را بهبود بخشد و مهم‌تر از همه، زمینه‌ساز پیشگیری از این قبیل مسائل است. این روند امری کاملاً فرهنگی و اجتماعی است؛ از این رو هر قدر شناخت دقیق‌تری از انواع و علت‌های سوءاستفاده در دست باشد، به احتمال زیاد می‌تواند شرایط را برای کنترل امور فراهم کند. همچنین شناخت شرایطی که به وجود آورنده بسترهای سوءاستفاده در ورزش هستند، می‌تواند اطلاعات ارزشمندی برای مدیران و دست‌اندرکاران ورزش فراهم کند. در واقع شناخت بسترها، شرایط و مکانیسم‌هایی که منجر به بروز سوءاستفاده در ورزش می‌شوند، می‌تواند عاملی مهم در کاهش این پدیده در عرصه ورزش باشد. این تحقیق به دنبال کسب چنین شناختی است. با این توضیحات، محقق می‌کوشد تا علل و انواع سوءاستفاده در ورزش را مشخص کند تا راهکارهایی برای پیشگیری و مدیریت این پدیده به دست آید.

روش پژوهش

این تحقیق با ماهیت اکتشافی و با هدف بسط دانش و شناخت موجود در رابطه با شناخت عوامل مؤثر بر وقوع سوءاستفاده در ورزش انجام شده است. باید خاطر نشان کرد که هدف تحقیقات اکتشافی، روشن‌گری مفاهیم، جمع‌آوری تعاریف، کسب بینش، تصحیح مسائل و ایده‌ها است (اندررو و همکاران، ۲۰۱۸). در این تحقیق، از روش نمونه‌گیری هدفمند با تکنیک گلوله‌برفی استفاده شد و در نهایت با ۱۴ نفر مصاحبه شد. مصاحبه‌ها تا جایی تداوم یافت-که پژوهش به اشباع نظری و کفایت رسید. معیارهای محقق برای انتخاب شرکت‌کنندگان در تحقیق عبارت‌اند از: افراد آشنا با سوءاستفاده در ورزش، افراد آشنای با روش‌های پیشگیری از سوءاستفاده، افراد آشنا با مدیریت ورزش، افراد دارای تحقیقات در زمینه‌های سوءاستفاده در ورزش، افراد دارای سابقه، افراد دارای تجربه کاری و مدیریتی در زمینه‌های سوءاستفاده در ورزش و همچنین متخصصان در حوزه حقوق و جامعه‌شناسی. ویژگی جمعیت شناختی مشارکت‌کنندگان در جدول شماره یک آمده است. طبق جدول زیر، میانگین سابقه کار مصاحبه‌شونده‌ها در حوزه ورزش و مربیگری و حقوق دانان در امر سوءاستفاده در ورزش، بیست سال بود که نشان از تجربه زیاد و مناسب بودن آن‌ها به عنوان نمونه تحقیق دارد.

جدول ۱- ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مصاحبه‌شوندگان

Table 1- Demographic characteristics of the interviewees

ردیف	کد	جنسیت	سابقه کار	تحصیلات	زمینه فعالیت کنونی
۱	A1	مرد	۳۰	دکتری حقوق جزا	وکیل، مدرس دانشگاه
۲	A2	مرد	۱۹	دکتری جامعه‌شناسی	مدرس دانشگاه
۳	A3	مرد	۶	دکتری مدیریت ورزشی	مدرس دانشگاه
۴	A4	مرد	۴۴	متخصص بیماری‌های اعصاب و روان	پزشک عمومی
۵	A5	زن	۲۸	دکتری مدیریت ورزشی	دبیر شورای حفاظت از ورزشکاران در کمیته ملی المپیک
۶	A6	مرد	۲۹	دکتری فیزیولوژی ورزش	مدرس دانشگاه
۷	A7	مرد	۲۱	روانشناسی سلامت	مدرس دانشگاه
۸	A8	زن	۱۷	دکتری مشاوره خانواده	مدرس دانشگاه
۹	A9	مرد	۳۰	دکتری روان‌شناسی ورزشی	مدرس دانشگاه
۱۰	A10	مرد	۶	دکتری حقوق کیفری و جرم‌شناسی	وکیل، مدرس دانشگاه
۱۱	A11	زن	۱۰	دکتری جامعه‌شناسی	دبیر ورزش، مدرس دانشگاه، مربی
۱۲	A12	زن	۱۵	دکتری بیومکانیک ورزشی	دبیر ورزش، مدرس دانشگاه، مربی
۱۳	A13	زن	۲۰	دکتری مدیریت ورزشی	مدرس دانشگاه، مربی
۱۴	A14	زن	۵	دکتری مدیریت ورزشی	کارمند فدراسیون ورزش‌های همگانی
			۲۰	-	-
					میانگین

پس از جمع‌آوری داده‌ها از متخصصان و مبانی نظری، به منظور تحلیل داده‌های کیفی از روش تحلیل مضامین براون و کلارک^۱ (۲۰۰۶) - بدون استفاده از هرگونه نرم‌افزار- استفاده شد. در این پژوهش از رویکرد استقرایی و از فرایند تحلیل شش مرحله‌ای براون و کلارک (۲۰۰۶) استفاده شد. این مراحل شش‌گانه عبارت‌اند از: آشنایی با داده‌ها، ایجاد کدهای اولیه، جست‌وجوی تم‌ها، بازبینی تم‌ها، تعریف و نام‌گذاری تم‌ها و تهیه گزارش (براون و کلارک، ۲۰۰۶). در این تحقیق به منظور بررسی موثق بودن اطلاعات تولیدشده، از روش کنترل و بازبینی خبرگان و محققان برای اعتبارسنجی مقوله‌ها و دسته‌بندی آن‌ها استفاده شد؛ به عبارت دیگر در این تحقیق به منظور افزایش اعتبارپذیری، پس از پایان کدگذاری هر مصاحبه و نیز رسیدن به تم‌های اصلی، پژوهشگر تمامی کدهای اولیه را بازبینی کرد و کدهای استخراج‌شده برای بررسی و تأیید به افراد متخصص و آشنا با موضوع تحقیق داده شد. علاوه بر این، به منظور افزایش تأییدپذیری، تم‌های فرعی و اصلی به دست آمده از ۱۴ مصاحبه به سه نفر از مشارکت‌کنندگان اولیه به منظور بازبینی و تأیید ارائه شد و نکات پیشنهادی آن‌ها اعمال شد. در کل، میزان پایایی آن‌ها بیشتر از ۶۰ درصد بود که قابلیت اعتماد کدگذاری را تأیید می‌کند. در نهایت از سه متخصص خواسته شد که نظرهای تخصصی خود را درباره مضامین فرعی و اصلی ارائه کنند. از طریق این اقدامات، موثق بودن اطلاعات تولیدشده در این تحقیق تأیید شد.

1. Braun & Clarke

نتایج

به منظور به کارگیری تحلیل مضمون و تجزیه و تحلیل محتوای مصاحبه‌ها، ابتدا متن هر مصاحبه از روی صدای ضبط شده از جلسه مصاحبه، پیاده‌سازی شد و با استفاده از یادداشت‌های برداشته شده طی جلسات مصاحبه تکمیل شد. پس از مطالعه دقیق این متون، ابتدا برای هر یک از مصاحبه‌های تهیه شده، تمامی ایده‌های مستقل در قالب مفاهیم و کدهای اولیه شناسایی شد. جدول شماره دو، نمونه‌ای از کدهای اولیه ارائه شده است.

جدول ۲- چند نمونه از کدهای اولیه استخراج شده از مصاحبه‌ها

Table 2- Some examples of primary codes extracted from the interviews

ردیف	نمونه متن (گزاره‌های منطقی-مفهومی)	کد اولیه	تعداد تکرار
۱	افرادی که سوءاستفاده می‌کنند، معمولاً شخصیتی ضعیف و اختلالات روانی دارند که اغلب بیماران روحی و روانی است.	سوءاستفاده کنندگان افرادی با اختلالات روانی هستند که ضعف شخصیتی دارند.	۱۱
۲	مشکلات در حاکمیت قانون و مقررات در نظام‌های ورزشی، میزان نظارت مقامات بر فرایندهای ورزشی و همچنین مشکلاتی از قبیل نظارت نداشتن سرپرست بر سرمربی و سرمربی بر مربی	سلیقه‌ای و ناقص اجرا شدن قوانین و ضعف سیستم نظارتی بر اجرای قوانین	۸
۳	جامعه ورزشی فقط می‌خواهد که ورزشکاران مقام بیاورند و دیگر به جوانب توجهی نمی‌کند؛ از این رو فشار به مدال‌آوری باعث می‌شود ورزشکار هر کاری کند تا مقام بیاورد.	تبدیل شدن ورزشکاران به ماشین مدال‌آوری علتی برای تحمل سوءاستفاده	۹
۴	نبود هماهنگی در سیستم‌های ورزشی ایران و وصل نبودن آموزش و پرورش با سازمان‌های ورزشی از آموزش مناسب جلوگیری می‌کنند.	عدم برنامه مشترک برای آموزش سوءاستفاده از پایه	۱۲
۵	نابرابری قدرت در جامعه و به خصوص در ورزش سبب وقوع سوءاستفاده می‌شود.	قدرت فرد سوءاستفاده کننده و ضعف سوءاستفاده شونده	۱۰
۶	بیشتر این علت‌ها به خاطر بی‌اطلاعی از پیامدهای قانونی است.	آگاهی نداشتن مرتکب از پیامدهای قانونی	۴
۷	افرادی که در خانواده مشکل دارند، برای کسب استقلال و آرامش کاذب به ورزش پناه می‌آورند و به دلیل مشکلات عاطفی در خانواده به راحتی به آزارگر اعتماد می‌کنند.	مشکلات خانوادگی و خصوصی	۵
۸	نوع فعالیت ورزشی همراه با ملامسه است. لمس کردن و تماس بدنی وجود دارد. چه آموزش بدهند و چه آموزش ببینند یا ممکن است ورزشکاری با ورزشکار دیگر در حال تمرین باشد. این ملامسه‌ها زمینه‌ساز تحریک‌پذیر جنسی است که مراقبت می‌خواهد.	تماس‌های بدنی در ورزش	۴
۹	سوءاستفاده مالی و ارتباطی در ایران بیشتر از هر نوع سوءاستفاده دیگری اتفاق می‌افتد.	سوءاستفاده ارتباطی زیاد است	۳

در ادامه مقوله‌ها و مؤلفه‌های اصلی حاصل از داده‌های کیفی در جداول شماره سه و شماره چهار ارائه شده است. گفتنی است که در دسته‌بندی این مقولات هم مشابهت ظاهری و هم مشابهت مفهومی مفاهیم مدنظر قرار گرفت. براساس جدول شماره

سه، ۴۸ کد اولیه شناسایی شده در شش مضمون فرعی و یک مضمون اصلی که نشان دهنده عوامل مؤثر بر شکل گیری سوءاستفاده است، دسته بندی شدند.

جدول ۳- مضامین فرعی و اصلی مربوط به انواع سوءاستفاده

Table 3- Main and sub-themes related to types of abuse

ردیف	کدهای اولیه	مضمون های فرعی	مضمون اصلی
۱	انجام ندادن تکلیف از سوی مسئولان	غفلت	سوءاستفاده در ورزش
۲	مربی مسئولیتناپذیر بود		
۳	بی توجهی ها به ورزشکار		
۴	بی توجهی به مقررات ورزشی		
۵	بی توجهی به مسائل پزشکی و قانونی در حین ورزش		
۶	صدمه به جسم افراد برای رسیدن به هدف	سوءاستفاده جسمی	
۷	بالا بودن شدت تمرین ورزشکاران که باعث درد می شود.		
۸	بالا بودن سطح تمرینات		
۹	اجبار به دوپینگ		
۱۰	اجازه ندادن برای خوردن آب		
۱۱	فقدان استراحت بعد از آسیب دیدگی	سوءاستفاده جنسی	
۱۲	لمس ناخواسته		
۱۳	تبعیض های جنسیتی		
۱۴	تمسخرات جنسی		
۱۵	شروع بحث های جنسی		
۱۶	درخواست عکس		
۱۷	اجبار برای برقراری رابطه		
۱۸	به کارگیری الفاظ جنسی		
۱۹	رسیدن به یک هدف بر اساس نا عدالتی	سوءاستفاده عاطفی	
۲۰	به کارگیری اصطلاحات به درد نخور و بی مصرف		
۲۱	هجمه و تخریب هویت فردی ورزشکار		
۲۱	توهین و اظهار نظر راجع به ورزشکار برای تخریب او		
۲۳	ترس داشتن از مربی باعث سوءاستفاده عاطفی می شود.		
۲۴	دادزدن مکرر باشد.		
۲۵	تندی هایی که اضطراب ایجاد کند.		
۲۶	اسم گذاشتن روی ورزشکاران		
۲۷	وابسته کردن ورزشکار به خود برای سوءاستفاده		
۲۸	تحقیر و توهین مداوم		
۲۹	اشاره مستقیم به ضعف در جمع		
۳۰	مقایسه ورزشکار با هم برای تخریب آن ها		

ادامه جدول ۳- مضامین فرعی و اصلی مربوط به انواع سوءاستفاده
Table 3- Main and sub-themes related to types of abuse

ردیف	کدهای اولیه	مضمون‌های فرعی	مضمون اصلی
۳۱	جامعه و فرهنگ و حکومت با سوءاستفاده مالی کنار آمده است	سوءاستفاده مالی	
۳۲	در رشته‌های پول‌ساز سوءاستفاده‌های مالی زیاد است.		
۳۳	ورزش ابزاری برای کسب درآمد برخی افراد سودجو شده است.		
۳۴	پول‌شویی در ورزش رخ می‌دهد.		
۳۵	پول گرفتن‌های بی‌دلیل از ورزشکاران		
۳۶	پول اضافی گرفتن از ورزشکاران		
۳۷	نبود اطلاعات مالی روشن		
۳۸	پیشرفت بر مبنای پول		
۳۹	فساد مالی در فدراسیون‌های ورزشی		
۴۰	دست‌کاری فاکتورها و هزینه‌کردها		
۴۱	اختلاس‌های مالی در ورزش	سوءاستفاده ارتباطی	
۴۲	رشوه گرفتن و دادن برای پیشرفت		
۴۳	پیشرفت بر مبنای رابطه و ارتباطات		
۴۴	کسی یاد نگرفته است که بر مبنی شایستگی بالا بیاید		
۴۵	پارتنری‌بازی عادی در ورزش		
۴۶	فرصت‌های نابرابر بر مبنای روابط		
۴۷	طبق ساختارها برای پیشرفت عمل نمی‌کنند.		
۴۸	اهالی ورزش ساختار رابطه‌مندی را پذیرفته‌اند.		

در جدول شماره چهار، ۷۹ کد شناسایی شده است که در شش مضمون فرعی و یک مضمون اصلی قرار گرفته‌اند. این جدول نشان‌دهنده عوامل مؤثر بر شکل‌گیری سوءاستفاده در ورزش است.

جدول ۴- مضامین فرعی و اصلی مربوط به عوامل مؤثر در شکل‌گیری سوءاستفاده

Table 4- Sub- and main themes related to the effective factors in the formation of abuse

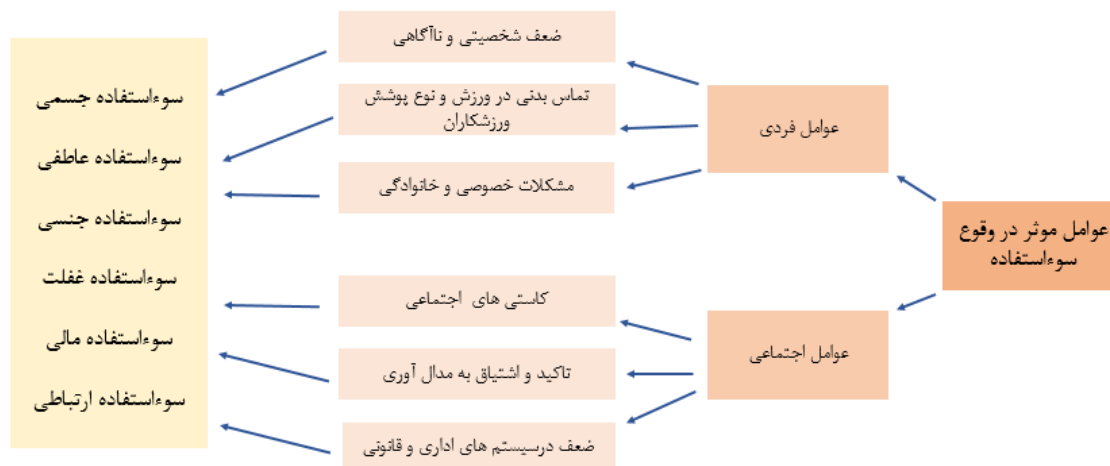
ردیف	کدهای اولیه	مضمون‌های فرعی	مضمون اصلی
۱	لمس‌کردن در ورزش باعث تحریک‌های جنسی می‌شود.	تماس بدنی در ورزش و نوع پوشش ورزشکاران	
۲	ورزش‌های برخوردی باعث تحریک‌های جنسی می‌شود.		
۳	لباس‌های ورزشی موجب تحریک‌پذیری است.		
۴	جرم در بستر اجتماعی رخ می‌دهد.	کاستی‌های اجتماعی	
۵	کاستی‌هایی که به عرف اجتماعی ربط دارد.		
۶	ما هنوز به بلوغ اجتماعی برای اصلاح فرد نرسیده‌ایم.		
۷	برخورد اشتباه با مرتکب		
۸	ناپختگی و فقدان اتحادیه‌های حمایتی		
۹	فقدان حمایت‌های جمعی		
۱۰	ضعف صنفی و اتحادیه ورزشکاران		

جدول ۴- مضامین فرعی و اصلی مربوط به عوامل مؤثر در شکل گیری سوءاستفاده

Table 4- Sub- and main themes related to the effective factors in the formation of abuse

ردیف	کدهای اولیه	مضمون‌های فرعی	مضمون اصلی
۱۱	شغل فرد تابع زندگی خصوصی		
۱۲	اگر در خانواده حمایت‌شود خیلی از آسیب‌ها کمتر می‌شود.		
۱۳	نبود حمایت در خانواده		
۱۴	رفتار نامناسب باعث فرار دختران و تن‌فروشی آن‌ها می‌شود.		
۱۵	سرزنش توسط خانواده	مشکلات خصوصی و خانوادگی	
۱۶	فاصله بین خانواده و فرزند		
۱۷	به دلیل مشکلات عاطفی در خانواده اعتماد به آزارگر شکل می‌گیرد.		
۱۸	بی‌توجهی به فرزند		
۱۹	برطرف کردن کمبودهای خانوادگی		
۲۰	تأمین نشدن عاطفه افراد در خانواده		
۲۱	فرار از خانه برای ایجاد استقلال کاذب		
۲۲	معمولاً ضعف یا مرضی وجود دارد.		
۲۳	ضعف روانی شخصیتی فرد سوءاستفاده‌کننده		
۲۴	افرادی که مرتکب این کارها می‌شوند شخصیت بسیار ضعیفی دارند.		
۲۵	مشکلات مریض‌گونه مری		
۲۶	این افراد مریض روحی هستند.		
۲۷	ساختار شخصیتی فرد مرتکب بسیار مهم است.		
۲۸	کسانی که خودشان در معرض فحاشی و تنبیه قرار گرفته‌اند این کار را می‌کنند.		
۲۹	سرخوردگی‌های دوران کودکی دارند.		
۳۰	آزاردهنده کسی است که کنترل هیچان ندارد.		
۳۱	حسادت و غرور و انگیزه مختلف و متعدد می‌تواند وجود داشته باشد.		
۳۲	قدرت اگر با وجدان همراه نباشد باعث سوءاستفاده می‌شود.	ضعف شخصیتی و ناآگاهی	
۳۳	نبود وجدان و اخلاق باعث انجام چنین کاری می‌شود.		
۳۴	پیروی از تمایلات غریزی		
۳۵	سوءاستفاده می‌تواند منشأ نیت‌های شخصی قبلی باشد.		
۳۶	آشنا نبودن به حقوق خود		
۳۷	گاهی وقت‌ها از نبود آگاهی این مورد صورت می‌گیرد.		
۳۸	بیشتر این علت‌ها به خاطر بی‌اطلاعی از پیامدهای قانونی است.		
۳۹	بعضی‌ها برای سوءاستفاده مستعدتر هستند.		
۴۰	شخصیت پرورش‌یافته ورزشکار مهم است.		
۴۱	با این ویژگی‌ها به دنیا می‌آیند.		
۴۲	اگر افراد سوءاستفاده شده هم قوی بودند و پشتوانه داشتند، سوءاستفاده اتفاق نمی‌افتاد.		
۴۳	اگر فرد از لحاظ روحی قوی باشد، می‌تواند این مشکل را حل کند.		
۵۰	برای بعضی‌ها قانون اجرا می‌شود، اما برای تیم‌های قدرتمند خیر.	ضعف در سیستم‌های اداری و قانونی	
۵۱	حاکمیت قانون و مقررات در نظام‌های ورزشی، میزان نظارت مقامات بر فرایندهای ورزشی، نظارت نکردن سرپرست بر سرمربی و سرمربی بر مربی		

در مرحله آخر برای درک بهتر یافته‌های تحقیق، شکل مضامین ترسیم شد؛ به عبارتی برای درک بهتر، عوامل به دو دسته فردی و اجتماعی تقسیم شده است (شکل شماره یک).

شکل ۱- تحلیل انواع و عوامل مؤثر بر شکل‌گیری سوءاستفاده در ورزش
Figure 1- Analysis of types and factors affecting the formation of abuse in sports

با توجه به شکل شماره یک می‌توان گفت که عوامل مؤثر بر شکل‌گیری سوءاستفاده در ورزش ایران، پس از تجزیه و تحلیل‌ها شامل دو بخش کلی عوامل فردی و عوامل اجتماعی است. عوامل فردی دربرگیرنده ضعف شخصیتی و ناآگاهی، تماس بدنی در ورزش و نوع پوشش ورزشکاران و مشکلات خصوصی و خانوادگی است که هرکدام زمینه ایجاد سوءاستفاده را فراهم می‌کند. در دسته دیگر، عوامل کاستی‌های اجتماعی، تأکید و اشتیاق به مدال آوری و ضعف در سیستم‌های اداری و قانونی قرار دارد. عوامل بیرونی تسهیل‌کننده قوی برای فرایند ایجاد سوءاستفاده هستند. هر دو عامل فردی و اجتماعی باعث وقوع شش نوع سوءاستفاده در ورزش است. به‌طورکلی برای ایجاد سوءاستفاده در ورزش، قرارگرفتن یک یا چند عامل ذکرشده در تصویر در کنار هم می‌تواند راهی برای شکل‌گیری سوءاستفاده باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این پژوهش، تحلیل سوءاستفاده در ورزش ایران و شناسایی عوامل به‌وجودآورنده و انواع آن بود. براساس نتایج تحقیق، شش نوع سوءاستفاده در ورزش ایران وجود دارد که عبارت‌اند از: سوءاستفاده جنسی، جسمی، عاطفی، غفلت، مالی و ارتباطی. در تبیین انواع سوءاستفاده شناسایی شده در ایران باید خاطر نشان کرد که سوءاستفاده جنسی، جسمی، عاطفی و غفلت در بیشتر فرهنگ‌ها و سازمان‌های ورزشی دیده می‌شود؛ از این‌رو این نتیجه با نتایج پژوهش‌های کاواناک و همکاران (۲۰۱۷) و

اوتون^۱ و همکاران (۲۰۱۷) همسوست؛ چراکه آنان هم این چهار نوع سوءاستفاده در ورزش را تأیید کرده‌اند. یکی از مهم‌ترین و متفاوت‌ترین نتایج این تحقیق، وجود دو نوع سوءاستفاده مهم در ورزش ایران است که در جامعه ورزش ایران روی می‌دهد. این سوءاستفاده‌ها عبارت‌اند از: سوءاستفاده مالی و سوءاستفاده ارتباطی. این دو نوع سوءاستفاده به روش‌های مختلفی در ایران و سایر کشورها روی می‌دهد، اما در بیشتر تحقیقات مرتبط با سوءاستفاده در خارج از ایران، تأکید فراوان بر چهار نوع سوءاستفاده جنسی، جسمی، غفلت و عاطفی است و کمتر به سوءاستفاده‌های مالی و ارتباطی پرداخته‌اند. با وجود کثرت این دونوع سوءاستفاده در ایران می‌توان بیان کرد که سوءاستفاده مالی و ارتباطی جزو سوءاستفاده‌های جدانشدنی از ورزش ایران هستند که نیازمند نظارت و کنترل بیشترند. سوءاستفاده مالی در ورزش شامل پول‌شویی، اختلاس، رشوه و فسادهای مالی است که با نتایج تحقیق یونسکو^۲ (۲۰۱۵) هم‌راستا است. یونسکو بیان می‌کند که در ورزش فسادهایی از جمله رشوه‌خواری، تبانی، اختلاس، اخاذی، پارتی‌بازی، پول‌شویی وجود دارد که بیانگر وجود سوءاستفاده مالی و ارتباطی است. همچنین در نتایج دنیایی و همکاران (۲۰۱۹) مشخص شد که فساد در سیستم اقتصادی، نداشتن سلامت ساختار اقتصادی موجود در ورزش ساختار مطلوب در بروز پدیده پول‌شویی در فوتبال را ایجاد می‌کند. این ساختار ناشی از فقدان قوانین و مقررات پیشگیرانه، درگیر بودن ذی‌نفعان متعدد، وجود فناوری‌های نوین معاملاتی جریان مالی، ساختار شکننده نظام مالی-اداری، نفوذ آسان و بدون کنترل در ساختار ورزش ایران است. رزم‌آرا و همکاران (۲۰۲۲) نیز مشخص کردند که ورزش به دلیل تمایل افراد به ایفای نقش، محبوبیت، اقبال عمومی و سرمایه‌گذاری در آن، بستری مناسب برای گسترش پول‌شویی است. به‌علاوه رابطه‌مندی در سازمان‌های ورزشی اثرات مخربی در ورزش ایجاد می‌کند. با جلوگیری از خویشاوندسالاری و پارتی‌بازی، شرایط برای اصلاح فرهنگ‌سازمانی و بالندگی سازمان مهیا می‌شود (زردشتیان و بهرامی، ۲۰۲۱).

با توجه به نتایج دیگر این پژوهش، مهم‌ترین عوامل برای شناسایی علت‌های ایجاد سوءاستفاده به دو دسته فردی و اجتماعی تقسیم می‌شود. عوامل فردی دربرگیرنده ضعف شخصیتی و ناآگاهی، تماس بدنی در ورزش و نوع پوشش ورزشکاران و همچنین مشکلات خصوصی و خانوادگی است. این مضمون به این موضوع اشاره دارد که عوامل درونی مانند ضعف اخلاقی فرد سوءاستفاده‌کننده در مقابل آگاهی نداشتن فردی که مورد سوءاستفاده قرار گرفته است، هر دو از ویژگی‌های درونی افراد هستند که می‌تواند تسهیل‌کننده انواع سوءاستفاده باشد. این نتیجه با نتیجه تحقیق گورونگ^۳ (۲۰۲۱) همسوست؛ زیرا نتایج تحقیق وی نشان داد که آگاهی نداشتن زنان عاملی برای ایجاد خشونت علیه زنان است. همچنین در تحقیقی دیگر، انگلبرگ^۴ و همکاران (۲۰۱۶) مشخص کردند که عوامل فردی از جمله جنسیت، ظاهر، نژاد، قومیت، ملیت، سن، ترجیحات جنسی، ناتوانی یا برخی خصوصیات دیگر می‌تواند زمینه‌ساز سوءاستفاده جنسی در ورزش باشد. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش بهاتی^۵ (۲۰۲۰) نیز که شیوع آزار و اذیت جنسی در جامعه پاکستان را بررسی کرد، همسوست؛ چراکه قدرت و اختیار مربی مرد برای تهدید کردن ورزشکار زن بی‌تجربه (ضعف شخصیتی و ناآگاهی) به قبول درخواست مربی را عاملی مهم در وقوع سوءاستفاده دانست؛ این موضوع با نظر مشارکت‌کنندگان این تحقیق، کاملاً تطابق دارد که بیان کردند «گاهی وقت‌ها

1. Owton
2. Ionescu
3. Gurung
4. Engelberg
5. Bhatti

سوءاستفاده از نبود آگاهی این مورد صورت می‌گیرد». برخی معتقدند که اختلاف قدرت بین مربی و ورزشکار به‌خودی‌خود یک عامل خطر است (فستینگ^۱، ۲۰۱۸)؛ به همین دلیل است که برین^۲ (۲۰۱۹) تأکید بسیاری بر آگاه‌سازی مربیان از اختیارات و آنچه مجاز به انجام آن هستند می‌کند و همچنین بیان می‌کند که سازمان‌های ورزشی (دپارتمان دوومیدانی در تحقیق وی) باید آموزش روشنی از تفاوت‌های لمس‌های قانونی با لمس‌های غیرقانونی ارائه کند. به این دلیل است که آگاه‌سازی جامعه ورزشی تأثیر مثبت بر کاهش این قبیل مسائل دارد و جامعه ورزش را محیطی امن برای ورزشکاران و خانواده‌ها می‌کند (برین^۳، ۲۰۱۹). نتایج با نظریه کرنش عمومی همسوست. طبق این نظریه، سوءاستفاده‌های عاطفی به دلیل استرس، عصبانیت، ناامیدی و سایر احساسات منفی هستند که می‌تواند به دلیل مشکلات خصوصی و خانوادگی یا به دلیل ضعف شخصیتی و ناآگاهی باشد (زاوالا^۴، ۲۰۱۸). درمقابل این یافته‌ها با نتایج تحقیق ترکیبی سوبان اوغلو (۲۰۱۸) همسو نیست؛ چراکه نتایج تحقیق نشان‌دهنده این موضوع بود که نوع ورزش و لباس ورزشی عاملی برای شکل‌گیری سوءاستفاده نیست؛ این در حالی است که یافته‌های تحقیق حاضر تماس بدنی در ورزش و نوع پوشاک ورزشکاران را عاملی برای ایجاد سوءاستفاده در نظر گرفته است. تفاوت یافته‌ها می‌تواند به دلیل اختلاف فرهنگ‌ها باشد؛ زیرا تفسیرهایی که از آزار و اذیت می‌شود، در فرهنگ‌های مختلف متفاوت است (انگلیبرگ و همکاران، ۲۰۱۶).

دسته دیگر از عوامل شکل‌دهنده سوءاستفاده در ورزش مربوط به عوامل اجتماعی است که شامل کاستی‌های اجتماعی، تأکید و اشتیاق به مدال‌آوری و ضعف در سیستم‌های اداری و قانونی است. روشن است که عواملی اجتماعی مانند ضعف در سیستم‌های اداری و قانونی عاملی اساسی در روی دادن سوءاستفاده در ورزش هستند. این نتایج با تحقیق سیاهارا^۵ (۲۰۱۹) همسوست. وی بیان کرد از آنجاکه هیچ قانون مشخصی در رابطه با آزار و اذیت جنسی وجود ندارد، پرونده‌های قبلی تحت قانون مجازات بررسی شده و امکان محافظت و جبران خسارت را برای قربانیان غیرممکن کرده است. بیشتر این موارد بدون هیچ‌گونه جبران خسارت برای مقتول یا مجازات علیه مجرم پایان می‌یابد. مشکلاتی در فرهنگ ورزش وجود دارد که به‌راحتی روند سوءاستفاده را تسریع می‌کند؛ به‌عنوان مثال، تیلور^۶ و همکاران (۲۰۱۷) به‌علاوه وستون^۷ و همکاران (۲۰۱۶) در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که ورزش به دلیل فرهنگ مردانه، فضایی است که دارای فرهنگ تجاوز جنسی مجاز است. همچنین تجاوز جنسی و آزار و اذیت جنسی موضوعاتی رایج در صنایعی است که مردان دارای بیشترین مناصب باشند؛ مانند سازمان‌های ورزشی. این موضوع با نظر شرکت‌کنندگان در این تحقیق کاملاً تطابق دارد که بیان کردند «مشکلات بفرنج فرهنگی در جامعه ورزشی وجود دارد و این امر در شکل‌گیری سوءاستفاده نقش پررنگی دارد». این نتایج تحقیق را می‌توان براساس نظریه‌های فرهنگی-اجتماعی و نظریه سازمانی به‌خوبی تشریح کرد. نظریه‌های فرهنگی-اجتماعی عمدتاً از نظر جهت‌گیری فمینیستی، زمینه اجتماعی و سیاسی گسترده‌تری را که در آن آزار و اذیت جنسی روی می‌دهد، بررسی می‌کنند. طبق این نظریه‌ها، آزار و اذیت جنسی نتیجه منطقی نابرابری جنسیتی و تبعیض جنسی است که از قبل در جامعه وجود دارد. مطابق

1. Fasting
2. Brien
3. Brien
4. Zavala
5. Syahirah
6. Taylor
7. Weston

دیدگاه فمینیستی، آزار و اذیت جنسی، صرف نظر از شکل آن، با ایدئولوژی جنسیتی مرد مربوط به تسلط و برتری مردانه پیوند خورده است. به علاوه نظریه سازمانی بیان می کند که، آزار و اذیت جنسی را می توان با طیف گسترده ای از مسائل مربوط به سازمان از جمله نابرابری های قدرت و وضعیت در داخل سازمان که احتمال وقوع آزار جنسی را افزایش می دهد، توضیح داد؛ بنابراین به طور مشابه با توضیحات فرهنگی-اجتماعی، نظریه سازمانی تأیید می کند که اختلافات قدرت در محیط فعالیت (محیط های ورزشی) بر احتمال آزار جنسی (ایجاد انسجام خارجی) تأثیر می گذارد (پینا^۱ و همکاران، ۲۰۰۹). نبود نظارت در سیستم های اداری، مجرای باز برای وقوع سوءاستفاده در ورزش است که با نتایج تحقیق انگلبرگ و همکاران (۲۰۱۶) نیز همسوست که بیان کرده است وقوع سوءاستفاده ناشی از نبود عملکرد صنعت ورزش و تفریح در رابطه با ایجاد شیوه های نظارتی برای این مشکل است.

در جمع بندی کلی و براساس مطالعات درباره این تحقیق، می توان بیان کرد که ورزش ایران با مشکلاتی مانند سوءاستفاده دست و پنجه نرم می کند. نپرداختن و کتمان این موضوع فقط راهی برای شدت گرفتن این خطیر است؛ بنابراین ضروری است که دانشجویان و نهادهای مختلف، تحقیقاتی در این زمینه به منظور دسترسی به داده های غنی انجام دهند. همچنین با توجه به کمبود اطلاعات در این زمینه، انجام تحقیقات کمی در سطح وسیع به روشن تر شدن و پیشگیری بهتر این مسئله کمک می کند. باید در نظر گرفت که بیان چنین مسائلی در ایران همچنان ممنوع است؛ به همین منظور ایجاد مرکزی امن برای ورزشکاران برای بیان سوءاستفاده بسیار حیاتی است. امروزه در تمام دنیا به این امر مهم رسیدگی می شود. تاکنون کشورهای بسیاری برنامه هایی برای آموزش، شناسایی و پیشگیری از سوءاستفاده تدوین کرده اند؛ به همین دلیل، بسیار ضروری است که در کشور ما هم برنامه هایی برای شناسایی انواع سوءاستفاده و عوامل شکل گیری آن اجرا شود که به دنبال آن بتوان راه هایی برای جلوگیری از سوءاستفاده تدوین کرد. هدف از شناخت عوامل و علل این موضوع مهم، ایجاد راهی برای آموزش مربیان ورزشی، ورزشکاران، پزشکان ورزشی، کادر فنی، مدیران و اعضای فدراسیون ها است. شناخت، تصمیم گیری، برنامه ریزی و آماده سازی مناسب و همچنین امکان پیشگیری بهتر سوءاستفاده را فراهم می کند. هرچقدر اطلاعات بیشتر باشد، جلوگیری بهتر خواهد بود و باعث اعتماد جامعه، خانواده ها و ورزشکاران به ورزش می شود و همچنین زمینه محیطی امن برای ورزشکاران فراهم می شود.

تشکر و قدردانی

این تحقیق با حمایت مالی آکادمی ملی المپیک انجام شد.

References

1. Afshar, M., Khodayari, M., & Zarei, A. (2017). The relationship between coaches' misbehavior and the effectiveness and satisfaction of elite wrestlers in Alborz province. *Sports Sciences Quarterly*, 9(26), 63-85. (Persian)
2. Andrew, D., Pedersen, P. M., & McEvoy, Ch. (2018). *Research design and methods in sports management*. Tehran: Veritas Publications. (Persian)
3. Atabekova, A., & Simonova, M. (2018). Sexual abuse in sports: Why do youngsters get trapped? (Two cases from Russia across 20th and 21st centuries. Paper presented at the Proceedings of ADVED 2018- 4th International Conference on Advances in Education and Social Sciences, Istanbul, Turkey.

---

1. Pina

4. Bhatti, S., Khan, S. U., & Bashir, M. (2020). Prevalence of molestation among male coaches towards female athletes in different sports at public sector Universities Sindh, Pakistan. *Sir Syed Journal of Education & Social Research*, 3(1), 139-145.
5. Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101.
6. Crow, R. B., & Macintosh, E. W. (2009). Conceptualizing a meaningful definition of hazing in sport. *European Sport Management Quarterly*, 9(4), 433-451.
7. Dunyaei, H., Hosseini, S. E., & Mohammadi, N. (2019). Identifying effective factors in money laundering in sports. *Sports Management Studies*, 11(55), 17-34. (Persian).
8. Engelberg, T., Stephen Moston. (2016). Hiding in plain sight: Sexual harassment in sport. In *Research handbook of employment relations in sport*. Cheltenham: elgar Publishing.
9. Fasting, K., Sand, T. S., & Sisjord, M. K. (2018). Coach-athlete sexual relationships: Coaches' opinions. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 13(4), 463-470.
10. Gilani, T. M., Simbar, M., Kariman, N., Gilani, T. M., Bazzazian, S., Ghiasvand, M., & Kazemi, S. (2020). Methods for prevention of sexual abuse among adolescents: A systematic review. *Iranian Journal of Public Health*, 49(6), 1060-1068.
11. Lee, C. G., Kwon, J., Sung, H., Oh, I., Kim, O., Kang, J., & Park, J. W. (2020). The effect of physically or non-physically forced sexual assault on trajectories of sport participation from adolescence through young adulthood. *Archives of Public Health*, 78(1), 1-10.
12. Ionescu, L. (2015). The economics of corruption in professional sport. *Economics, Management, and Financial Markets*, 10(2), 109-114.
13. Gurung, C. (2021). Women violence in international sports tournament (Doctoral dissertation). Tribhuvan University.
14. Kavanagh, E., Brown, L., & Jones, I. (2017). Elite athletes' experience of coping with emotional abuse in the coach-athlete relationship. *Journal of Applied Sport Psychology*, 29(4), 402-417.
15. Molaie, M., Etemad, K., & Taheri Tanjani, P. (2017). Prevalence of elder abuse in Iran: A systematic review and meta analysis. *Iranian Journal of Ageing*, 12(2), 242-253.
16. Mountjoy, M., Brackenridge, C., Arrington, M., Blauwet, C., Carska-Sheppard, A., Fasting, K., & Starr, K. (2016). International Olympic Committee consensus statement: Harassment and abuse (non-accidental violence) in sport. *British Journal of Sports Medicine*, 2016, 50.
17. O'Brien, T. (2019). Know how to respond to allegations of sexual misconduct involving coaches. *College Athletics and the Law*, 15(11), 1-3.
18. Ohlert, J., Rau, T., Rulofs, B., & Allroggen, M. (2020). Comparison of elite athletes' sexual violence experiences in and outside sport. *German Journal of Exercise and Sport Research*, 50, 435-443.
19. Ohlert, J., Seidler, C., Rau, T., Rulofs, B., & Allroggen, M. (2018). Sexual violence in organized sport in Germany. *German Journal of Exercise and Sport Research*, 48(1), 59-68.
20. Owton, H., & Sparkes, A. C. (2017). Sexual abuse and the grooming process in sport: Bella's story. *Sport, Education and Society*, 22(6), 732-743.
21. Parent, S., & Demers, D. (2011). Sexual abuse in sport: A model to prevent and protect athletes. *Child Abuse Review*, 20(2), 120-133.
22. Pina, A., Gannon, T. A., & Saunders, B. (2009). An overview of the literature on sexual harassment: Perpetrator, theory, and treatment issues. *Aggression and Violent Behavior*, 14(2), 126-138.
23. Razmara, T., Fakheri, N., & Poursaid, R. (2022). Money laundering in sports proves the existence of hidden corruption: The need to provide solutions to prevent it. *Knowledge Management in Sports*, 2(2), 69-85. (Persian)
24. Sheikh, S. F. S., Melati, W. P., Puteh, F., Hamid, B. A., & Ismail, H. (2020). Challenges in deterring sexual harassment and abuse in sports from a Malaysian perspective. *Asia Proceedings of Social Sciences*, 5(1), 92-101.

25. Shinohara, T. (2022). Physical and sexual abuse against young athletes in sport in light of article 8 of the European Convention on Human Rights (ECHR). *The International Sports Law Journal*, 22(1), 51-61.
26. Taylor, E. A., & Hardin, R. (2017). A gap in the sport management curriculum: An analysis of sexual harassment and sexual assault education in the United States. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education*, 20, 65-75.
27. Terekli, M. S., & Çobanoğlu, H. O. (2018). Sexual harassment and abuse in sports: In the context of Turkey sample determination of risk factors in relationship of coaches and female athletes. *Journal of Education and Training Studies*, 6(10), 169-176.
28. Timpka, T., Janson, S., Jacobsson, J., Kowalski, J., & Ekberg, J. (2014). Lifetime sexual and physical abuse among elite athletic athletes: A cross-sectional study of prevalence and correlates with athletics injury. *British Journal of Sports Medicine*, 48(7), 667.
29. Vadhera, N. (2021). Violence in sports and games: A sociological perspective. *Zeichen Journal*, 7(6), 112-124.
30. Weston, M. A. (2016). Tackling abuse in sport through dispute system design. *University of St. Thomas Law Journal*, 13, 434.
31. Yabe, Y., Hagiwara, Y., Sekiguchi, T., Momma, H., Tsuchiya, M., Kuroki, K., & Sogi, Y. (2018). The characteristics of coaches that verbally or physically abuse young athletes. *The Tohoku Journal of Experimental Medicine*, 244(4), 297-304.
32. Zavala, E., & Guadalupe-Diaz, X. (2018). Assessing emotional abuse victimization and perpetration: A multi-theoretical examination. *Deviant Behavior*, 39(11), 1515-1532.
33. Zardoushtian, Sh., & Bahrami, M. (2021). The effect of nepotism on organizational performance with the mediating role of human resource management in the Ministry of Sports and Youth. *Human Resource Management in Sports*, 9(1), 213-226. (Persian)